

TABEL DE CONCORDANȚĂ

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse , nr. CELEX			
	Directiva 2014/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind protecția prin măsuri de drept penal a monedei euro și a altor monede împotriva falsificării și de înlocuire a Deciziei-cadru 2000/383/JAI a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L151/1 din 21 mai 2014, nr. CELEX: 32014L0062, așa cum a fost modificat ultima dată prin Directiva (UE) 2024/2808 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 de modificare a Directivei 2014/62/UE în ceea ce privește anumite cerințe de raportare; <i>(în continuare – Directiva (UE) 2014/62)</i>			
2	Titlul proiectului de act normativ național			
	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative <i>(consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei)</i>			
3	Gradul general de compatibilitate:			
	Parțial compatibil			
4	Autoritatea/persoana responsabilă			
	Ministerul Justiției, Daniela Știrbu, Consultant principal, Secția drept public, Direcția elaborare acte normative			
5	Data întocmirii/actualizării			
	11 mai 2026			
Actul Uniunii Europene		Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
6		7	8	9
Articolul 1			Compatibil	
Obiect				
Prezenta directivă stabilește normele minime privind definiția infracțiunilor și sancțiunile în domeniul falsificării euro și a altor monede. Directiva introduce, de asemenea, dispoziții comune pentru consolidarea luptei				Comentarii: Compatibilitatea cu art. 1 din Directiva 2014/62/UE este asigurată prin faptul că legislația penală a Republicii Moldova reglementează deja răspunderea penală pentru falsificarea semnelor bănești și stabilește sancțiuni aplicabile pentru asemenea fapte. Totodată, proiectul de lege propune completarea și ajustarea cadrului normativ național în vederea alinierii la standardele minime prevăzute de Directivă referitoare la definirea infracțiunilor, tratamentul sancționator, consolidarea mecanismelor de investigare și cooperarea

împotriva acestor infracțiuni și pentru ameliorarea anchetării acestora, precum și pentru asigurarea unei mai bune cooperări împotriva falsificării.			instituțională în domeniul combaterii falsificării monedei.
<i>Articolul 2</i> Definiții În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții: (a) „monedă” înseamnă bancnote și monede a căror circulație este autorizată legal, inclusiv bancnote și monede euro a căror circulație este autorizată legal în temeiul Regulamentului (CE) nr. 974/98;	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.	Compatibil	Comentarii: La moment, art.236 din Codul penal în redacția în vigoare redă categoriile obiectului material (semnelor bănești) care pot fi falsificate și puse în circulație. În această categorie, așa cum reiese din textul art.236 din Codul penal, intră, atât semnele bănești de hârtie, cât și cele metalice. În același timp, textul normei de incriminare oferă protecție atât semnelor bănești emise de Banca Națională a Moldovei, cât și cele emise de către un organ autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine. Deci, de protecție se bucură nu doar semnele bănești autohtone, dar și cele străine, inclusiv moneda Euro. Aceste particularități ale semnelor bănești sunt inserate în definiția semnelor bănești propusă a fi inclusă în Partea Generală a Codului penal. În proiectul de lege s-a optat pentru definirea noțiunii „semne bănești”, aceasta deoarece atât legea penală moldavă, cât și alte acte normative de referință pentru legea penală în această materie (de exemplu Legea cu privire la bani nr.1232/1992), folosesc noțiunea „semne bănești”. Folosirea și definirea noțiunii „semne bănești” în cuprinsul legii penale, în detrimentul noțiunii „monedă” este dictată de necesitatea asigurării unei terminologii uniforme în procesul de creație legislativă. Mai mult ca atât, conceptual, cele două noțiuni au același înțeles. Relevant e, așa cum se desprinde din definiția „monedei”, folosită în textul Directivei, (i) categoriile monedelor, <i>i.e.</i> bancnotele și monedele ca semne bănești metalice, și (ii) particularitatea potrivit căreia, monedele sunt autorizate legal, <i>i.e.</i> sunt puse în circulație de un organ autorizat. Ambele trăsături sunt

			redate în definiția semnelor bănești propusă a fi reglementată la art.132⁶ din Codul penal. Definiția propusă a noțiunii de „semne bănești” include în mod expres și bancnotele și monedele destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost încă introduse oficial în circulație. Această extindere va asigura o protecție juridică completă a procesului de emisiune monetară și pentru a preveni eventuale lacune de reglementare. În mod particular, soluția normativă este conformă considerentului (11) al Directivei.
(b) „persoană juridică” înseamnă o entitate care are personalitate juridică în temeiul legislației aplicabile, cu excepția statelor sau a organismelor publice care își exercită prerogativele de putere publică și a organizațiilor internaționale publice.		Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova: Articolul 21. Subiectul infracțiunii [...] (3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe: a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice; b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere; c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.

			[...] Comentarii: Conform art. 21 alin. (3) din Codul penal, „o persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală. Totodată, delimitarea expresă a entităților exceptate de la categoria persoanelor juridice care pot răspunde penal urmează a fi realizată printr-un proiect legislativ distinct. Este vorba despre proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice), transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.”. Astfel, potrivit modificărilor propuse la art. 21 alin. (3) din proiectul de <i>Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice)</i> va avea următoarea redacție: „Articolul 21. Subiectul infracțiunii (3) O persoană juridică, cu excepția statelor, autorităților publice și a organizațiilor publice internaționale, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe: a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice; b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;

			c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.
<i>Articolul 3</i> Infrațiuni (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că următoarele fapte sunt incriminate ca infracțiuni atunci când sunt săvârșite cu intenție: (a) orice acțiune frauduloasă de fabricare sau alterare de monedă, indiferent de mijlocul folosit;	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică	Compatibil	Comentarii: Art.236 din Codul penal atât din redacția în vigoare cât și redacția propusă în proiect prevede răspunderea pentru fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false. Fabricarea, cuprinde atât contrafacerea (abordarea <i>stricto sensu</i> a termenului „fabricarea”), cât și alterarea. Contrafacerea (<i>i.e.</i> abordarea <i>stricto sensu</i> a termenului „fabricarea”) presupune fabricarea integrală a semnelor bănești false, <i>i.e.</i> de la zero, în timp ce alterarea semnifică modificarea conținutului sau a aspectului semnelor bănești. În legislația națională nu se impune reglementarea distinctă a alterării semnelor bănești, întrucât aceasta este deja absorbită de noțiunea de „fabricare”, utilizată în terminologia legii penale. O asemenea abordare este specifică tehnicii legislative naționale și reflectă sensul larg atribuit noțiunii de fabricare în materia infracțiunilor privind falsificarea semnelor bănești.

	se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.		
(b) punerea în circulație frauduloasă de monedă falsă;	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu	Compatibil	

	privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.		
(c) importul, exportul, transportul, primirea sau procurarea de monedă falsă cu scopul de a o pune în circulație și știind că este falsă;	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false	Compatibil	Comentarii: Directiva prevede, în calitate de acțiuni prejudiciabile, printre altele, „procurarea” și „primirea” monedei false. Prin proiect se stabilește răspunderea doar pentru „primirea” semnelor bănești false în scopul punerii lor în circulație, nu și pentru procurarea. Aceasta nu înseamnă că procurarea semnelor bănești false în scopul punerii în circulație nu va cădea sub incidența art.236 din Codul penal. „Procurarea” este absorbită de acțiunea de „primire”, întrucât, atât în sensul său uzual, cât și în accepțiunea utilizată de legislația națională,

	(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (3) Punerea în circulație a semnelor bănești indicate la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în		procurarea reprezintă o modalitate de intrare a bunului în sfera de stăpânire a făptuitorului, o formă a primirii. Totodată, având în vedere că Directiva 2014/62/UE stabilește standarde minime de incriminare, prin proiect s-a optat și pentru incriminarea „expedierii” semnelor bănești false în scopul punerii lor în circulație, în vederea asigurării unei protecții penale mai eficiente împotriva fenomenului falsificării monedei.

	mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.		
(d) fabricarea frauduloasă, primirea, procurarea sau deținerea de: (i) instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alt mijloc adaptat în mod specific fabricării sau alterării de monedă; sau (ii) elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente ale monedei care servesc la protecția împotriva falsificării.	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins: „Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false (1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la	Compatibil	Comentarii: Art. 236¹ din proiect transpune art. 3 alin. (1) lit. d) din Directiva 2014/62/UE, cu adaptarea terminologiei la specificul legislației penale naționale. Astfel, noțiunea de „fabricare” utilizată de legea penală moldavă include atât contrafacerea propriu-zisă, cât și alterarea semnelor bănești, motiv pentru care nu s-a impus reglementarea distinctă a „alterării”. De asemenea, termenul „primire” acoperă și ipoteza „procurării”, întrucât, în accepțiunea legislației naționale, procurarea reprezintă o modalitate de intrare a bunului în sfera de stăpânire a făptuitorului. Totodată, proiectul extinde sfera incriminării prin includerea „transmiterii” instrumentelor și elementelor destinate fabricării semnelor bănești false, în vederea asigurării unei protecții penale mai eficiente împotriva fenomenului falsificării monedei

	15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”		
(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate la alineatul (1) literele (a), (b) și (c) sunt incriminate și în ceea ce privește bancnotele sau monedele care sunt sau au fost fabricate prin utilizarea de instalații sau materiale legale fără respectarea drepturilor sau a condițiilor în care autoritățile competente pot emite bancnote sau monede.	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins: „Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiteră (1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație, se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite: a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora; b) în proporții deosebit de mari,	Compatibil	

	se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”.		
(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate la alineatele (1) și (2) sunt incriminate și în ceea ce privește bancnotele sau monedele care încă nu au fost emise, dar sunt destinate circulației ca mijloc legal de plată,	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”. Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau	Compatibil	

	expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”. Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:		

	„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false (1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:		

	„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiterie (1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiterie stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație, se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite: a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”		
<i>Articolul 4</i>		Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova Articolul 41. Participația

Instigare, complicitate și tentativă (1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că instigarea și complicitatea la infracțiunile prevăzute la articolul 3 sunt incriminate.		Se consideră participație cooperarea cu intenție a două sau mai multor persoane la săvârșirea unei infracțiuni intenționate. Articolul 42. Participanții (1) Participanții sînt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice. (2) Se consideră autor persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală, precum și persoana care a săvârșit infracțiunea prin intermediul persoanelor care nu sunt pasibile de răspundere penală din cauza vârstei, iresponsabilității sau din alte cauze prevăzute de prezentul cod. (3) Se consideră organizator persoana care a organizat săvârșirea unei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei, precum și persoana care a creat un grup criminal organizat sau o organizație criminală ori a dirijat activitatea acestora. (4) Se consideră instigator persoana care, prin orice metode, determină o altă persoană să săvârșească o infracțiune. (5) Se consideră complice persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum și persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acestora sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte.

			(6) Participanții trebuie să întrunească semnele subiectului infracțiunii. Articolul 83. Aplicarea pedepsei pentru participație Organizatorul, instigatorul și complicele la o infracțiune, prevăzută de legea penală, săvârșită cu intenție se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ține cont de contribuția fiecăruia la săvârșirea infracțiunii, precum și de prevederile art.75. Comentarii: Art. 4 alin. (1) din Directiva 2014/62/UE este transpus prin dispozițiile generale ale Codului penal al Republicii Moldova privind participația la infracțiune. Astfel, art. 41–42 din Codul penal definesc noțiunea de participație și stabilesc categoriile de participanți (autor, organizator, instigator și complice), iar art. 83 prevede expres că organizatorul, instigatorul și complicele la o infracțiune intenționată se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor, cu individualizarea corespunzătoare a pedepsei în funcție de contribuția fiecăruia. Prin urmare, instigarea și complicitatea la infracțiunile prevăzute la art. 236–236² din Codul penal sunt deja incriminate și sancționate în mod expres în dreptul penal național, fiind asigurată astfel conformitatea deplină cu cerințele art. 4 alin. (1) din Directivă.
(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că tentativa de a comite o infracțiune menționată la articolul 3 alineatul (1) litera (a), (b) sau (c) sau la articolul 3 alineatul (2) sau (3), implicând fapte menționate la		Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova Articolul 25. Etapele activității infracționale (1) Infracțiunea se consideră consumată dacă fapta săvârșită întrunește toate semnele constitutive ale componenței de infracțiune.

articolul 3 alineatul (1) litera (a), (b) și (c), este incriminată.		(2) Se consideră infracțiune neconsumată pregătirea de infracțiune și tentativa de infracțiune. (3) Răspunderea pentru pregătirea de infracțiune și pentru tentativă de infracțiune se stabilește, conform articolului corespunzător din Partea specială a prezentului cod, ca și pentru infracțiunea consumată, cu trimitere la art.26 și 27, respectându-se prevederile art.81. Articolul 27. Tentativa de infracțiune Se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul. Articolul 81. Aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată (1) La aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată se ține cont de circumstanțele în virtutea cărora infracțiunea nu a fost dusă până la capăt. (2) Mărimea pedepsei pentru pregătirea de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși jumătate din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată. (3) Mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată. (4) Pentru pregătirea de infracțiune și tentativa de infracțiune detențiunea pe viață nu se aplică.

			Comentarii: Art. 4 alin. (2) din Directiva 2014/62/UE este transpus prin normele generale ale Codului penal al Republicii Moldova privind etapele activității infracționale și răspunderea pentru infracțiunea neconsumată. Astfel, art. 25 din Codul penal stabilește că infracțiunea neconsumată include atât pregătirea, cât și tentativa de infracțiune, iar art. 27 definește tentativa ca fiind acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni, care nu și-a produs efectul din cauze independente de voința făptuitorului. În același timp, art. 81 din Codul penal reglementează expres modul de sancționare a tentativei, stabilind limite reduse ale pedepsei față de infracțiunea consumată, fără a exclude însă răspunderea penală pentru această formă de activitate infracțională. În consecință, sistemul de drept penal al Republicii Moldova prevede în mod general și uniform incriminarea și sancționarea tentativei pentru toate infracțiunile intenționate, inclusiv pentru cele prevăzute la art. 236–236² din Codul penal, asigurând astfel conformitatea cu cerințele art. 4 alin. (2) din Directivă.
<i>Articolul 5</i> Sancțiuni aplicabile persoanelor fizice (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că infracțiunile prevăzute la articolele 3 și 4 sunt pasibile de sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive.	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau	Compatibil	Comentarii: Analiza pedepselor din textul normelor înscrise la art. 236-236² din Codul penal (inclusiv atunci când aceste articole sunt coroborate cu art. 25 alin. (3), art. 27, art. 42 alin. (4) și (5), art. 81 sau 83 din Codul penal) demonstrează că acestea constituie sancțiuni eficace, proporționale și disuasive. Sistemul sancționator include, după caz, pedeapsa închisorii, amenda penală, privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, precum și măsura extremă a lichidării persoanei juridice. În conformitate cu legislația națională, amenda penală se stabilește în unități convenționale, iar o unitate convențională este echivalentă cu 50 de lei.

	expedierea lor în scopul punerii în circulație <u>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</u> (2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, <u>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</u> (3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, <u>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</u> Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:		Spre exemplu, pentru infracțiunea prevăzută la art. 236 alin. (1) din Codul penal – fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea acestora în scopul punerii în circulație – sancțiunea constă în închisoare de la 5 la 12 ani, cu amendă de la 3000 la 5000 unități convenționale, iar în cazul persoanei juridice, amendă de la 10000 la 13000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. În cazul persoanei fizice, amenda de 3000–5000 unități convenționale echivalează cu 150.000–250.000 lei, respectiv aproximativ 7.374–12.290 euro (calcul orientativ, în funcție de cursul valutar aplicabil).

	„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false (1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, <u>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</u> (2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, <u>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</u> Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:		

	„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiterie (1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiterie stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație, <u>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</u> (2) Aceleași fapte săvârșite: a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora; b) în proporții deosebit de mari, <u>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</u>		
(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:	Compatibil	Comentarii: Infracțiunile enunțate prevăd, inter alia, pedeapsa cu închisoarea pentru cele săvârșite. Mai mult, pentru a asigura ca pedeapsa să aibă un efect disuasiv pe

articolul 3 alineatul (1) litera (d), cele menționate la articolul 3 alineatul (2) și cele menționate la articolul 3 alineatul (3), implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (d), sunt pasibile de o pedeapsă maximă care prevede privarea de libertate.	Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”. Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.		lângă pedeapsa principală sub forma închisorii este prevăzută și amenda, în calitate de pedeapsă complementară obligatorie.

	(2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”. Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins: „Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false (1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru		

	fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins: „Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiteră (1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv		

	importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație, se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite: a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .		
(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că infracțiunile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) litera (a) și la articolul 3 alineatul 3, implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (a), sunt pasibile de o pedeapsă maximă de privare de libertate de cel puțin opt ani.	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine,	Compatibil	

utilizate pentru efectuarea plăților, **inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.**

Articolul 236 va avea următorul cuprins:

Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false

(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități

	convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.		
(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta infracțiunile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) literele (b) și (c) și la articolul 3 alineatul 3, implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (b) și (c), sunt pasibile de o pedeapsă maximă de privare de libertate, de cel puțin cinci ani.	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”. Articolul 236 va avea următorul cuprins:	Compatibil	

	Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană		

	care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.		
(5) În ceea ce privește infracțiunea menționată la articolul 3 alineatul (1) litera (b), statele membre pot să prevadă sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive, altele decât cele menționate la alineatul 4 din prezentul articol, inclusiv amenzi și privare de libertate, dacă moneda falsă a fost primită fără a se cunoaște faptul că este falsă, dar a fost transmisă cunoscându-se acest fapt.	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”. Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul,	Compatibil	

	primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.		

<i>Articolul 6</i> Răspunderea persoanelor juridice (1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că poate fi angajată răspunderea persoanelor juridice pentru infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 care au fost săvârșite în beneficiul lor de către orice persoană, acționând în nume propriu sau în calitate de membru al unui organ al persoanei juridice în cauză care are o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice respective, pe baza: (a) unei împuterniciri din partea persoanei juridice respective; (b) a unei competențe de a lua decizii în numele persoanei juridice respective; sau (c) a unei competențe de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice respective.	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”. Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000	Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova: Articolul 21. Subiectul infracțiunii [...] (3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe: a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice; b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere; c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere. (3¹) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții: a) de reprezentare a persoanei juridice; b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice; c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.

	unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”. Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins: „Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false	(4) Persoanele juridice, cu excepția autorităților publice, răspund penal pentru infracțiunile pentru săvârșirea cărora este prevăzută sancțiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod. [...] Comentarii: Conform art. 21 alin. (3) din Codul penal, „o persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală. Totodată, delimitarea expresă a entităților exceptate de la categoria persoanelor juridice care pot răspunde penal urmează a fi realizată printr-un proiect legislativ distinct. Este vorba despre proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice), transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.”. Astfel, potrivit modificărilor propuse la art. 21 alin. (3) din proiectul de <i>Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice)</i> va avea următoarea redacție: „Articolul 21. Subiectul infracțiunii (3) O persoană juridică, cu excepția statelor, autorităților publice și a organizațiilor publice internaționale, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe: a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu

	(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins: „Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiter		funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice; b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere; c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere. Dispozițiile art. 21 alin. (3) lit. a) și b), alin. (3¹) și alin. (4) din Codul penal al Republicii Moldova sunt compatibile cu prevederile art. 6 alin. (1) din Directiva (UE) 2014/62, întrucât reglementează condițiile răspunderii penale a persoanei juridice. Totodată, art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal, în redacția propusă prin proiect, prevăd expres sancțiuni aplicabile persoanelor juridice pentru infracțiunile aferente falsificării semnelor bănești și faptelor conexe acestora.

	(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație, se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite: a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .		
(2) Statele membre se asigură, de asemenea, că poate fi angajată răspunderea unei persoane juridice atunci când lipsa supravegherii sau		Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova: Articolul 21. Subiectul infracțiunii

a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1) din prezentul articol a făcut posibilă săvârșirea unei infracțiuni menționate la articolele 3 și 4 în beneficiul persoanei juridice respective de către o persoană aflată sub autoritatea sa.		[...] (3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe: a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere. (3¹) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții: a) de reprezentare a persoanei juridice;b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice. (4) Persoanele juridice, cu excepția autorităților publice, răspund penal pentru infracțiunile pentru săvârșirea cărora este prevăzută sancțiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod.

[...]

Comentarii: Conform art. 21 alin. (3) din Codul penal, „o persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală. Totodată, delimitarea expresă a entităților exceptate de la categoria persoanelor juridice care pot răspunde penal urmează a fi realizată printr-un proiect legislativ distinct. Este vorba despre proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice), transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.”.

Astfel, potrivit modificărilor propuse la art. 21 alin. (3) din proiectul de *Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice)* va avea următoarea redacție:

„Articolul 21. Subiectul infracțiunii

(3) O persoană juridică, cu excepția **statelor, autorităților publice și a organizațiilor publice internaționale**, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:

a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;

b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;

			c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere. Dispozițiile art. 21 alin. (3) lit. c), alin. (3¹) și alin. (4) din Codul penal al Republicii Moldova sunt compatibile cu prevederile art. 6 alin. (2) din Directiva (UE) 2014/62, întrucât reglementează condițiile răspunderii penale a persoanei juridice. Totodată, art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal, în redacția propusă prin proiect, prevăd expres sancțiuni aplicabile persoanelor juridice pentru infracțiunile aferente falsificării semnelor bănești și faptelor conexe acestora.
(3) Răspunderea persoanei juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) din prezentul articol nu exclude inițierea procedurilor penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori, instigatori sau complici la infracțiunile menționate la articolele 3 și 4.		Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova: Articolul 21. Subiectul infracțiunii [...] (3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe: a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice; b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;

			c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere. (3¹) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții: a) de reprezentare a persoanei juridice; b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice; c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice. (4) Persoanele juridice, cu excepția autorităților publice, răspund penal pentru infracțiunile pentru săvârșirea cărora este prevăzută sancțiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod. (5) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice pentru infracțiunea săvârșită. Comentarii: Dispoziția din art. 21 alin. (5) din Codul penal este compatibilă cu prevederea din art. 6 alin. (3) din Directiva (UE) 2014/62. În art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal (din proiect) sunt prevăzute pedepse atât pentru persoanele fizice, cât și pentru persoanele juridice.
<i>Articolul 7</i> Sanțiuni pentru persoanele juridice Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că orice persoană juridică a cărei răspundere este antrenată în	Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești	Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova Articolul 63. Categoriile pedepselor aplicate persoanelor juridice (1) Persoanelor juridice li se pot aplica următoarele pedepse: a) amendă; b) privare de dreptul de a exercita o anumită activitate; c) lichidare.

temeiul articolului 6 este pasibilă de sancțiuni eficace, proporționale și disuasive, care includ amenzi penale sau de altă natură și, eventual, alte sancțiuni, precum: (a) excluderea de la dreptul de a primi beneficii sau ajutoare publice; (b) interdicția temporară sau permanentă de a desfășura activități comerciale; (c) plasarea sub supraveghere judiciară; (d) dizolvarea judiciară; (e) închiderea temporară sau permanentă a unităților care au servit la săvârșirea infracțiunii.	Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”. Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;	(2) Amenda se aplică în calitate de pedeapsă principală. (3) Privarea persoanei juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate și lichidarea acesteia se aplică atât ca pedepse principale, cât și ca pedepse complementare. Articolul 64. Amenda (1) Amenda este o sancțiune pecuniară ce se aplică de instanța de judecată în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. (2) Amenda se stabilește în unități convenționale. Unitatea convențională de amendă este egală cu 50 de lei. (3) Mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele la 500 la 3000 unități convenționale, iar pentru infracțiunile săvârșite din interes material – până la 20000 unități convenționale, luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii. Mărimea amenzii se stabilește în funcție de gravitatea infracțiunii săvârșite și de situația materială a celui vinovat și a familiei sale. Luând în considerare circumstanțele cauzei, instanța de judecată poate dispune achitarea amenzii în rate timp de până la 5 ani. (3¹) În cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral. (4) În cazurile prevăzute la art.21 alin. (3), mărimea amenzii pentru persoanele juridice se stabilește în

	b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”. Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins: „Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false (1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane	limitele de la 1500 la 60000 unități convenționale, în funcție de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de mărimea daunei cauzate, luându-se în considerare situația economico-financiară a persoanei juridice. În caz de eschivare cu rea-voință a persoanei juridice de la achitarea amenzii fixate, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu urmărirea patrimoniului. (5) În caz de eschivare cu rea-voință a condamnatului de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor pedepsei maxime, prevăzute de articolul respectiv al Părții speciale a prezentului cod. Suma amenzii se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o lună de închisoare pentru 100 unități convenționale. (6) Amenda în calitate de pedeapsă complementară poate fi aplicată numai în cazurile în care ea este prevăzută ca atare pentru infracțiunea corespunzătoare. (7) În cazul în care condamnatul nu este în stare să plătească amenda stabilită ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate, potrivit prevederilor art.67, să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se 60 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității pentru 100 unități convenționale de amendă. Articolul 73. Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate (1) Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate constă în stabilirea interdicției de a încheia anumite tranzacții, de a emite

	sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins: „Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere (1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emitere stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea,	acțiuni sau alte titluri de valoare, de a primi subvenții, înlesniri și alte avantaje de la stat sau de a exercita alte activități. (2) Privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate poate fi limitată la un anumit teritoriu sau la o anumită perioadă a anului și se stabilește pe un termen de până la 5 ani sau pe un termen nelimitat. Articolul 74. Lichidarea persoanei juridice (1) Lichidarea persoanei juridice constă în dizolvarea acesteia, cu survenirea consecințelor prevăzute de legislația civilă. (2) Lichidarea persoanei juridice se stabilește în cazul în care instanța de judecată constată că gravitatea infracțiunii săvârșite face imposibilă păstrarea unei atare persoane juridice și prelungirea activității ei. Comentarii: În art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal (din proiect) amenda este prevăzută ca pedeapsă principală pentru persoanele juridice. În aceleași articole, privarea persoanei juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate și lichidarea acesteia se aplică ca pedepse complementare. Considerăm astfel de pedepse eficiente, proporționale și disuasive, mai ales în condițiile: (i) majorării limitelor pedepsei sub forma amenzii, și (ii) instituirii suplimentare a pedepsei sub forma lichidării persoanei juridice pentru unele fapte grave de falsificare a semnelor bănești sau de emitere frauduloasă a acestora. Referitor la pedepsele menționate la art. 7 lit. (a), c) și (e) din Directivă, acestea fac obiectul de reglementare a altui proiect de lege, proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea

	transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație, se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite: a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .		răspunderii penale a persoanei juridice) care a fost transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.
<i>Articolul 8</i> Jurisdicție (1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a-și stabili jurisdicția în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 3 și 4, în cazul în care: (a) infracțiunea a fost săvârșită, în totalitate sau în parte, pe teritoriul său; sau		Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu (1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod. (2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.

		(3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă. (4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomati ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova. (5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele

			internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel. (6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare. (7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată.
(b) autorul infracțiunii este un cetățean al său.		Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu (1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod. (2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod. (3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliul

		permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă. (4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova. (5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel. (6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare. (7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii

			Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată.
(2) Fiecare stat membru a cărui monedă este euro ia măsurile necesare pentru a-și stabili jurisdicția în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 3 și 4 comise în afara teritoriului său, cel puțin în cazurile în care acestea se referă la moneda euro și în care: (a) autorul infracțiunii se află pe teritoriul statului membru respectiv și nu este extrădat; sau (b) bancnote sau monede euro false având legătură cu infracțiunea au fost descoperite pe teritoriul statului membru respectiv.		Prevederi UE neaplicabile	Codul penal al Republicii Moldova Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu (1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod. (2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod. (3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de

		răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă. (4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova. (5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel. (6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare. (7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată. Articolul 12. Locul săvârșirii faptei

			(1) Locul săvârșirii faptei se consideră locul unde a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor. (2) Locul săvârșirii infracțiunii transnaționale se consideră atare dacă: a) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova și pe teritoriul a încă, cel puțin, unui alt stat; b) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, dar o parte substanțială a organizării și controlului acesteia a avut loc într-un alt stat, și invers; c) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, cu implicarea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale care desfășoară activitate infracțională în mai mult de un stat, și invers; d) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, dar are consecințe grave într-un alt stat, și invers.
În scopul urmăririi penale a infracțiunilor menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (a) și la articolul 3 alineatele (2) și (3), în cazul în care se referă la articolul 3 alineatul (1) litera (a), precum și a instigării, a complicității și a tentativei de comitere a acestor infracțiuni, fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că jurisdicția sa nu este supusă condiției ca faptele în cauză să fie considerate infracțiuni în locul unde au fost comise.		Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu (1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod. (2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod. (3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere

		penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă. (4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova. (5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.

			(6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare. (7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată. Comentarii: Prevederile de la art.11 din Codul penal al Republicii Moldova, ce consacră principiile aplicării legii penale în spațiu, inclusiv normele ce vizează principiul teritorialității, dar și cel al personalității (cetățeniei active) nu prevăd în calitate de condiție <i>sine qua non</i> cerința dublei impuneri, ca fapta să fie considerată infracțiune atât în Republica Moldova, cât și în legislația statului în care a fost comisă infracțiunea. Astfel, dispozițiile alin. (2) al art. 11 nu condiționează expres tragerea la răspundere penală de existența incriminării corespunzătoare în statul unde fapta a fost comisă, ceea ce permite exercitarea jurisdicției naționale și în lipsa dublei incriminări, în conformitate cu obiectivul art. 8 alin. (2) al directivei. Prin urmare, acest lucru este valabil și în cazul fabricării semnelor bănești false sau fabricării, punerii în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiter.
<i>Articolul 9</i> Instrumente de anchetă Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că	Art. III- Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează:	Compatibil	Codul penal al Republicii Moldova Articolul 16. Clasificarea infracțiunilor (1) În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile prevăzute de prezentul cod sunt

persoanele, unitățile sau serviciile responsabile de cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4 au acces la instrumente eficiente de anchetă, cum ar fi cele utilizate pentru cazurile de criminalitate organizată sau pentru alte infracțiuni grave.	La articolul 138¹ alineatul (2) textul „art. 236,” se substituie cu textul „art. 236-236²”.	clasificate în următoarele categorii: ușoare, mai puțin grave, grave, deosebit de grave și excepțional de grave. (2) Infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv. (3) Infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv. (4) Infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv. (5) Infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani. [...] Codul de procedură penală al Republicii Moldova Articolul 133. Dispoziții generale privind măsurile speciale de investigații (1) Măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: 1) este pornită urmărirea penală cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune; 2) acțiunea este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

		3) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor. (2) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate în privința bănuțului, învinutului sau persoanei despre care există probe că fie contribuie la pregătirea sau la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală. (3) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate și în privința victimei, părții vătămăte, părții civile, martorului sau rudei persoanelor respective dacă există pericol iminent pentru viața, sănătatea sau libertatea acesteia, dacă este necesară prevenirea infracțiunii sau dacă există riscul evident al pierderii iremediabile ori al denaturării probelor. În sensul prezentului alineat, măsurile speciale de investigații se dispun conform procedurii prevăzute la art. 135 doar la cererea scrisă sau cu acordul scris al persoanelor indicate în prezentul alineat. Măsura specială de investigații dispusă potrivit prezentului alineat urmează a fi încetată imediat după dispariția temeiului care a stat la baza dispunerii și autorizării acesteia sau la cererea expresă a persoanei în privința căreia a fost dispusă măsura specială de investigații. (4) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate și în cadrul investigațiilor financiare paralele în scopul recuperării bunurilor infracționale. (5) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate și în cadrul investigațiilor care vizează constatarea infracțiunilor conexe încălcării prevederilor Legii nr. 171/2012 privind piața de capital. Articolul 134. Măsurile speciale de investigații

		(1) În cadrul urmăririi penale pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații: 1) cu autorizarea judecătorului de instrucție: a) cercetarea domiciliului, utilizarea și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video;b) supravegherea tehnică;c) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor;d) reținerea, cercetarea, predarea sau ridicarea trimiterilor poștale;e) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare;f) colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;g) accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice; 2) cu autorizarea procurorului: a) identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;b) controlul transmiterii sau primirii banilor, a serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite;c) livrarea supravegheată;d) achiziția de control;e) investigația sub acoperire;f) urmărirea vizuală;

		g) culegerea de informații. (2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), măsurile speciale de investigații prevăzute la alin. (1) pct. 2) lit. a) și g) pot fi dispuse și efectuate din momentul începerii procesului penal. (3) În procesul de efectuare a măsurilor speciale de investigații se face uz de sisteme informaționale, aparate de înregistrare foto, audio și video, de alte mijloace tehnice, inclusiv de mijloace tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor. Articolul 138¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor (1) Interceptarea comunicărilor și/sau a imaginilor presupune folosirea unor mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul informațiilor audio, video, scrise sau grafice, transmise între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea pe un suport informațional a informațiilor obținute în urma interceptării. (2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor, inclusiv ușoare sau mai puțin grave, prevăzute de următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 168 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 173, 175, 175¹, art. 177 alin. (3), art. 181–181³, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art. 188, 189, art. 190 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(6), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2),

		art. 220 alin. (2) și (3), art. 224 alin. (3) și (4), art. 236, 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 314, 318, 324–328, 330², 332¹–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–346¹, art. 352 alin. (3), art. 352², art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege. [...] Potrivit modificărilor propuse la art. 1381 din Codul de procedură penală, art. 1381 va avea următorul cuprins: „Articolul 138¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor (1) Interceptarea comunicărilor și/sau a imaginilor presupune folosirea unor mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul informațiilor audio, video, scrise sau grafice, transmise între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea pe un suport informațional a informațiilor obținute în urma interceptării. (2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor, inclusiv ușoare sau mai puțin grave, prevăzute de următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 168 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 173, 175, 175¹, art. 177 alin. (3), art. 181–181³, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art.

		188, 189, art. 190 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(6), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2), art. 220 alin. (2) și (3), art. 224 alin. (3) și (4), art. 236-236², 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 314, 318, 324–328, 330², 332¹–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–346¹, art. 352 alin. (3), art. 352², art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege. [...] Comentarii: Având în vedere clasificarea categoriilor de infracțiuni prevăzută la art. 16 din Codul penal al Republicii Moldova, infracțiunea prevăzută la art. 236 alin. (1) din Codul penal se atribuie categoriei infracțiunilor grave, iar cea prevăzută la alin. (2) al aceluiași articol – categoriei infracțiunilor deosebit de grave. Prin proiectul de lege, noile componente de infracțiune prevăzute la art. 236¹ și art. 236² din Codul penal sunt, de asemenea, atribuite categoriei infracțiunilor grave. În acest context, cadrul procesual-penal național oferă instrumente suficiente și eficiente pentru investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești și a infracțiunilor conexe. Astfel, Codul de procedură penală al Republicii Moldova și <i>Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații</i> prevăd posibilitatea aplicării măsurilor speciale de investigație pentru infracțiunile grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

			Totodată, dispozițiile art. 138¹ din Codul de procedură penală, în redacția în vigoare, prevăd posibilitatea aplicării măsurii speciale de investigație privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor în cazul infracțiunii de „Fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false”. Prin proiectul de lege, sfera de aplicare a acestor instrumente procesuale este extinsă și asupra noilor componente de infracțiune introduse la art. 236¹ și art. 236² din Codul penal. Prin urmare, legislația procesual-penală națională asigură mecanisme adecvate și efective pentru investigarea și combaterea infracțiunilor prevăzute de proiect, inclusiv prin utilizarea măsurilor speciale de investigație în condițiile și limitele stabilite de lege.
<i>Articolul 10</i> Obligația de a transmite bancnote și monede euro falsificate pentru analiza și detectarea falsurilor Statele membre garantează că, în timpul procedurilor penale, examinarea, de către centrul național de analiză și centrul național de analiză a monedelor, a bancnotelor și a monedelor euro suspectate de a fi false, în scopul analizării, identificării și detectării altor falsuri este permisă fără întârziere. Autoritățile competente transmit eşantioanele necesare fără întârziere și, cel târziu, imediat ce a fost pronunțată hotărârea finală în cadrul procedurii penale	Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează: Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins: „Secțiunea a 6¹-a Examinarea tehnică a semnelor bănești Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești (1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante. (2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau	Compatibil	

	instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea. (3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control. (4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod. [...] Articolul 142³. Transmiterea semnelor bănești false Centru de analiză (1) Semnele bănești identificate ca fiind false în urma examinării tehnice sau a expertizei judiciare se transmit centrului național de analiză desemnat, în scopul colectării, centralizării și analizării datelor tehnice privind semnele bănești falsificate, precum și al identificării și corelării cu alte falsuri similare. (2) În cazul în care transmiterea prevăzută la alin. (1) nu este posibilă în cursul procesului penal din cauza necesității		

	administrării probelor, efectuării unor examinări sau a expertizelor judiciare suplimentare ori din alte motive obiective, semnele bănești se păstrează ca corpuri delictive în condițiile prezentului cod. (3) După rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, semnele bănești se transmit neîntârziat centrului național de analiză în scopurile prevăzute la alin. (1).”.		
<i>Articolul 11</i> Statistici Statele membre transmit Comisiei, cel puțin o dată la doi ani, date privind numărul infracțiunilor prevăzute la articolele 3 și 4, precum și numărul persoanelor urmărite și condamnate pentru infracțiunile prevăzute la articolele 3 și 4.		Exclusă	Prevedere UE exclusă prin Directiva (UE) 2024/2808 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 23 octombrie 2024 de modificare a Directivei 2014/62/UE în ceea ce privește anumite cerințe de raportare
<i>Articolul 12</i> Raportul Comisiei și revizuirea Până la 23 mai 2019, Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentei directive. Raportul evaluează măsura în care statele membre au adoptat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive. Raportul este însoțit, dacă este cazul, de o propunere legislativă.		Prevedere UE neaplicabilă	

Articolul 13 Înlocuirea Deciziei-cadru 2000/383/JAI Decizia-cadru 2000/383/JAI se înlocuiește prin prezenta directivă pentru statele membre cărora li se aplică aceasta din urmă, fără a se aduce atingere obligațiilor statelor membre privind termenul pentru transpunerea Deciziei-cadru 2000/383/JAI în dreptul intern. Pentru statele membre cărora li se aplică prezenta directivă, trimerile la Decizia-cadru 2000/383/JAI se interpretează și ca trimiteri la prezenta directivă.		Prevedere UE neaplicabilă	
<i>Articolul 14</i> Transpunere (1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 23 mai 2016. Acestea informează imediat Comisia în acest sens. Atunci când statele membre adoptă măsurile în cauză, acestea cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Metodele prin care se face această trimitere sunt stabilite de către statele membre.		Prevedere UE neaplicabilă	

(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor măsuri de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.			
<i>Articolul 15</i> Intrarea în vigoare Prezenta directivă intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.		Prevedere UE neaplicabilă	
<i>Articolul 16</i> Destinatari Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.		Prevedere UE neaplicabilă	